

Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Στὸ φετεινὸ δασκαλικὸ συνέδριον τῆς Φθιώτιδας συζητήθηκε τὸ ζήτημα γιὰ τὴ φοίτηση τῶν παιδιῶν στὰ σχολεῖα. Ὡς εἰσιγητὴς ἀνέπτυξα κι ἐγὼ τίς γνώμες μου καὶ οἱ στέλλω μιὰ σύντομη περίληψιν μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τὴ δημοσιεψετε.

Ὁ ἀναλφαβητισμὸς στὸ ἔθνος μας εἶναι πολὺ ξαπλωμένος καὶ μάλιστα στὸν γυναικεῖο κόσμον. Τὸ δυστύχημα δὲ εἶναι ὄχι μόνο πὼς δὲν αἰστανόμαστε ντροπὴ γιὰ τὴν ἀγραμματισμὸν μας αὐτὴ καὶ ἐξ ἐφροντιζομε νὰ τὴν ἐξαλείψωμε ἀπὸ τὴ φυλὴ μας, ἀλλὰ καὶ θεωροῦμε κακὸ νὰ μὴθαίνουν οἱ γυναῖκες γράμματα! Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ ἀγόρια εἰ ἀξιώσεις μας δὲν εἶναι μεγάλες. Λίγα κολυβογράμματα γιὰ νὰ συλλαβίζῃ κανεὶς καὶ νὰ βάζῃ τὴν ὑπογραφή του καὶ λίγος λογαριασμὸς εἶναι ὑπεραρκετὰ γιὰ τὸ νέο νὰ ζήσῃ! Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀντίληψιν τῆς περισσότερης ἀγροτικῆς κοινωνίας τῆς πατρίδας μας. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν νοιάζονται πολλοὶ γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ δὲν στέλνουν τὰ παιδιὰ τους.

Ἀλλὰ χωρὶς ἀπ' αὐτὸ καὶ ἡ φτώχεια, ποὺ τώρα τελευταῖα παράγινε, εἶναι σπουδαῖο ἐμπόδιον γιὰ νὰ πᾶν τὰ φτωχόπαιδα στὸ σχολεῖο. Πεινασμένα, γυμνά, ξυπόλυτα, κακομοιριασμένα ὅπως εἶναι, ντρέπονται οἱ γονεοὶ τους νὰ τὰ στείλουν στὸ σχολεῖο καὶ προτιμᾶνε νὰ τὰ βάνουν στὴ δουλιὰ γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμὶ τους. Ἀλλὰ καὶ εἰ ἀρρώστιες εἶναι ἄλλο σπουδαῖο ἐμπόδιον. Ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀρκετῆς τροφῆς, ἀπὸ τὴν ἀνθυγιεινὴν ζωὴ μέσα σὲ βρωμερῆς, στενῆς καὶ ἀνήλιες κατοικίας, ἀπὸ τίς ἀρρώστιες τῶν ἐλῶν καὶ τοῦ κρύου τὰ κακόμοιρα παιδάκια περνοῦν τὸν περισσότερο καιρὸ ἀρρωστα. Μὲ τί κουράγιον νὰ πᾶν σχολεῖο;

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψιν ἀρκετῶν σχολείων καὶ μάλιστα καλῶν σχολείων εἶναι σπουδαῖο ἐμπόδιον στὴ φοίτησιν. Στους μικροὺς συνοικισμοὺς δὲν ὑπάρχουν σχολεῖα καὶ φυσικὰ τὰ παιδιὰ αὐτῶν μένουν ἀγράμματα. Ἀλλὰ καὶ ὅπου ὑπάρχουν σχολεῖα καὶ δὲν ἐργάζονται καλά, ὥστε νὰ κάμουν καὶ κοινωνία καὶ παιδιὰ ν' ἀγαπήσουν τὸ σχολεῖο, καὶ ἐκεῖ ἡ φοίτησιν δὲν εἶναι γεμάτη.

Αὐτὲς εἶναι οἱ κυριώτερες βασικὲς αἰτίες, ποὺ δὲ φοιτοῦν τὰ παιδιὰ στὰ σχολεῖα καὶ ἐξακολουθαεὶ ὁ ἀναλφαβητισμὸς. Στὴ Φθιώτιδα ἡ φοίτησιν φτάνει τὰ 8,5%. Ἀπ' αὐτὰ 6% εἶναι στὰ ἀγόρια καὶ 2,5% στὰ κορίτσια. Γιὰ νὰ ἦτανε ἰκανοποιητικὴ ἔπρεπε νάφτανε τὰ 15%. Ἄν καὶ τὰ ἔτη αὐτὰ παρατηριέται σημαντικὴ ἐλάττωσις παιδιῶν, ποὺ ὀφείλεται στίς ἐπιστρατεύσεις καὶ τοὺς πολέμους.

Μέτρα που πρέπει να λάβωμε.

Τῆ φοίτηση ὄλων τῶν παιδιῶν στὸ σχολεῖο δὲν θὰ τὴν πετύχωμε ποτὲ ἀμέσως μ' ἓνα «Γενηθῆτω», γιατί τὸ πρόβλημα τῆς φοίτησης εἶναι στενὰ δεμένο μὲ πολλὰ ἄλλα κοινωνικά προβλήματα. Ἡ θὰ λυθῆ μαζί μαυτὰ ἢ θὰ μείνη ἄλυτο.—Μὲ τὰ μέτρα που προτείνω παρακάτω ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο θὰ μεγαλώνη ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν που φοιτοῦν.

1) **Μὲ τὸ νὰ πρωτοστατήσωμε γιὰ τὴν ἴδρυση συναιτερισμῶν καὶ συλλόγων**, που θὰ κηταπολεμήσουν τὴ φτώχεια μὲ τὴ διάδοση τῆς ἐργασίας τῆς ἐπιστημονικῆς.

2) **Μὲ τὴ διαρρύθμιση τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ σχολείου μας**, που θὰ κηταπολεμήσωμε τὴν ἀμορρωσιὰ καὶ τὴν ἐπιπόλαιη μὀρφωση α') ἀποκέντρωση τοῦ ἀναλυτικοῦ καὶ τοῦ ὀρολογίου προγράμματος, β') μετατροπὴ τῶν σχολείων μας σὲ σχολεῖα ἐργασίας, γ') τὸ σχολεῖο νὰ φροντίζει νὰ γίνωνται τὰ παιδιὰ ὄχι μοναχὰ καλοὶ πολῖτες ἀλλὰ καὶ καλοὶ γονεοί. δ') Ἡ δουλιὰ μας νὰ γίνεται ἔτσι, που νὰναι τὸ σχολεῖο εὐχάριστο στὰ παιδιὰ.

3) **Μὲ σύντιονη ἐργασία τοῦ δασκάλου ἔξω ἀπ' τὸ σχολεῖο**, γιὰ νὰ ξεριζωθοῦν οἱ πρόληψες, νὰ φωτιζοῦν οἱ κάτοικοι γιὰ τὸν προσορισμό τους, που σῆμερα δὲν τὸν ξέρουν, καὶ νὰ πάρουν θάρρος οἱ φτωχοὶ στὸ σκληρὸ ἀγῶνα που κάνουν γιὰ τὴ ζωὴ τους.

4) **Μὲ διαλέξεις, καὶ σχολικὲς ἐορτές**, που θ' ἀποτελοῦν ἀναγκαῖο μέρος τῆς σχολικῆς ζωῆς χωρὶς νὰχουν σκοπὸ τὴν ἐπίδειξη, οἱ ὀποῖες κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν κατοίκων γιὰ τὸ σχολεῖο. Γιὰ νὰ ὑπάρχη αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον δὲν ἀρκοῦν βέβαια οἱ διαλέξεις καὶ οἱ σχολικὲς ἐορτές παρὰ πρέπει πρῶτα—πρῶτα, τὸ σχολεῖο μὲ τ' ἀποτελέσματά του νὰνταποκρίνεται στὶς πραγματικὲς μορφωτικὲς ἀνάγκες τῶν κατοίκων καὶ αὐτὸ θὰ τὸ πετύχωμε μὲ τὴ διαρρύθμιση τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ σχολείου μας.

5) **Μὲ τὸ νὰ ἐνδιαφεροθῆ τὸ κράτος πραγματικὰ καὶ πειὸ ἐνεργὰ γιὰ τὴν ἐκπίδευση**. Ν' ἀνκλάβη αὐτὸ τὴ συντήρητη καὶ τὴ μὀρφωση τῶν ἀπροστατεύτων καὶ τῶν φτωχῶν παιδιῶν, νὰ δημιουργήτη διδακτικὸ προσωπικὸ περιωπῆς καὶ νὰ ἐξεύρη καὶ νὰ κτίση διδασκῆρια τῆς προκοπῆς, νὰ ἰδρύτη παντοῦ ὀπου δὲν ὑπάρχουν σχολεῖα κ.λ.π.

6) **Μὲ νόμο αὐστηρὸ γιὰ τὴν ὑποχρεωτικὴ φοίτηση** ὄλων τῶν παιδιῶν στὶς ἔξ τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ὁ νόμος αὐτὸς νὰ δίνη στὴν ὑπηρεσία μας τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλη μόνη τῆς σημαντικὲς χρηματικὲς ποινὲς στοὺς παραβάτες καὶ νὰ ζητηκαὶ τὴν ποινικὴ τους δῖωξη, νὰ μὴ ἐφαρμόζεται ἀπ' εὐθείας ἀπ' τὸ δάσκαλο γιατί τότε χάνεται ἡ

ἁρμονία, πού πρέπει νά ναι στίς σχέσεις σπιτιοῦ καί σχολείου, ἀλλά ἀπό τήν προϊσταμένη μας ἀρχή.— Ὁ νόμος αὐτός νά ἐφαρμόζεται ἅμα ἐξαντληθοῦν ὅλα τὰ ἄλλα μέσα.

Σὺν σχεδὸν τὰ μέτρα, πού πρότεινα κέντρον ἐνέργειας εἶναι ὁ δάσκαλος. Δάσκαλος ὅμως περιφρονημένος ἀπ' τὸ κράτος καί κακομοιριασμένος εἶναι ἀδύνατο νά τὰ πετύχη αὐτὰ καί νά ἀνταποκριθῆ καί στίς ἄλλες ἀπαιτήσεις τοῦ ἔργου του. Χρειάζεται γιὰ ὅλα αὐτὰ ἐνθουσιασμός κι' αὐτὸν θὰ τὸν βροῦμε μόνον ὅταν λείψη ἡ στασιμότητα ἀπ' τὸν κλάδο μας καί μείνωμε ἀνεξάρτητοι ἀπὸ οἰκονομικοὺς περισπασμούς.

Ὁ πρῶτος ὅρος γιὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐν γῶρᾳ μας εἶναι ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἀξιώματος τοῦ δασκάλου. Σ' αὐτὴ ὅλοι πρέπει νά συντελέσωμε καί μὲ τὴν ἐργασία καί μὲ τὴν ἐπιβολή.

ΚΩΝ. Θ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
(Δημ.)λος — (Κολοκυθιάς Φθιώτιδος).